

Placeringsföreskrifter

för förvaltning av likvida medel
avsatta för framtida pensionsutbetalningar

Falkenbergs kommun

Antagna av kommunfullmäktige 2003-05-22 § 44

1. INTRODUKTION	3
1.1 Regler för kommunal medelsförvaltning	3
1.2 Bakgrund	3
1.3 Målformulering	3
1.4 Placeringshorisont och risktolerans	3
1.5 Riskhantering	4
1.6 Syfte med placeringsföreskrifterna	4
1.7 Uppdatering av placeringsföreskrifterna	4
2. ORGANISATION OCH ANSVARSFÖRDELNING	5
2.1 Schematisk bild över organisation och ansvarsfördelning	5
2.2 Kommunfullmäktiges ansvar	5
2.3 Kommunstyrelsens ansvar	5
2.4 Stadskontorets ansvar	5
3. ÖVERGRIPANDE REGLER FÖR MEDELSFÖRVALTNING	6
3.1 Tillåtna tillgångsslag	6
3.2 Limiter för tillgångsslagen	6
4. RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING	7
4.1 Rapportering	7
4.1.1 Rapporteringens syfte	7
4.1.2 Ansvar	7
4.1.3 Rapporter	7
4.2 Uppföljning	8
4.2.1 Uppföljningens syfte	8
4.2.2 Jämförelseindex	8
4.3 Löpande redovisning	8
.....	8

1. INTRODUKTION

1.1 Regler för kommunal medelsförvaltning

I kommunallagen har en ny bestämmelse avseende föreskrifter för förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser införts. Den nya bestämmelsen har följande lydelse:

Fullmäktige skall meddela särskilda föreskrifter för förvaltningen av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

I föreskrifterna skall det anges hur medlen skall förvaltas. Därvid skall tillåten risk vid placering av medlen fastställas. Vidare skall det anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen skall ske.

Föreskrifterna skall omprövas så snart det finns skäl för det.

1.2 Bakgrund

Falkenbergs kommun har skapat en pensionsfond, vilken ska dämpa den framtida likviditetsbelastningen till följd av kommunens ökande pensionsutbetalningar.

Kommunen ska dessutom från och med 2002 årligen placera ett belopp av 5 miljoner kr till pensionsfonden.

1.3 Målformulering

Uppdragets natur medför långsiktighet och trygghet som övergripande mål för förvaltningen. Därför skall ett långsiktigt perspektiv anläggas på medlens förvaltning. Målsättningen är att pensionsmedlen efter 10 år uppgår till ett belopp motsvarande 25 % av kommunens totala pensionsskuld.

1.4 Placeringshorisont och risktolerans

Placeringshorisonten för förvaltningen överstiger tio år. Portföljen ska förvaltas på ett sätt som söker minimera fluktuationer i värdet över placeringshorisonten och som överensstämmer med uppställda mål. För att uppnå de långsiktiga placeringsmålen, är kommunen beredd att acceptera vissa kortsiktiga värdefluktuationer.

1.5 Riskhantering

För att minimera förvaltningsrisker ska kapitalförvaltningen tillämpa principerna om matchning respektive diversifiering.

Matchningsprincipen strävar efter att balansera tillgångsportföljen mot skuldsidan. Det innebär främst, att man anpassar duration och risktagande i placeringarna till den placeringshorisont och struktur som gäller för framtida åtaganden.

Diversifieringsprincipen används för att fördela en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.

1.6 Syfte med placeringsföreskrifterna

Placeringsföreskrifterna anger de övergripande ramar för förvaltning av kommunens pensionsmedel som senare ska ligga till grund för kommunstyrelsens detaljerade instruktioner (placeringsreglemente) till de personer, inom och utanför kommunen, som arbetar med placeringarna i portföljen.

1.7 Uppdatering av placeringsföreskrifterna

Placeringsföreskrifterna ska löpande hållas uppdaterade, med hänsyn till aktuella förhållanden inom kommunen samt med beaktande av utvecklingen på de finansiella marknaderna.

Kommunstyrelsen ska varje år i samband med budget bedöma behovet av att uppdatera placeringsföreskrifterna.

2. ORGANISATION OCH ANSVARSFÖRDELNING

2.1 Kommunfullmäktiges ansvar

Det är kommunfullmäktiges ansvar att

1. förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen 8 kap 2 - 3a §§
2. fastställa placeringsföreskrifterna.

2.2 Kommunstyrelsens ansvar

Det är kommunstyrelsens ansvar att

1. fastställa detaljerade instruktioner för pensionsmedelsförvaltningen (placeringsreglementet)
2. utse extern förvaltare av portföljen, om det skall vara annan än kommunledningskontoret
3. besluta om att avveckla externa förvaltare, som inte uppfyller de krav som uppställts.
4. försäkra att likvida medel hålls tillgängliga för de utbetalningar som kommunen ska göra
5. fastställa regler för intern kontroll
6. bedöma behovet av att uppdatera placeringsföreskrifterna
7. besluta om förändring av förvaltningsstruktur.

2.3 Kommunledningskontorets ansvar

Det är kommunledningskontorets ansvar att

1. Att vid varje placeringstillfälle föreslå kommunstyrelsens arbetsutskott, som är beslutsinstans, om lämpliga placeringar utifrån reglementet
2. företräda kommunen gentemot extern motpart
3. genomföra upphandling och utvärdering av extern förvaltare, om så beslutas
4. föreslå val, eller i förekommande fall avveckling, av extern förvaltare
5. vid varje tillfälle vara beredd att rapportera om portföljens exponering i relation till de fastställda limiterna i placeringsreglementet till kommunstyrelsen
6. finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för placeringsreglementet
7. initiera och utarbeta förslag till uppdatering av placeringsreglementet samt placeringsföreskrifterna
8. utarbeta rutiner för intern kontroll såsom
 - instruktioner
 - rapportering och uppföljning

- ansvarsfördelning i organisationen
- inventering av tillgångar
- redovisning

8. svara för den dagliga redovisningen av transaktioner i medelsförvaltningen samt för framtagande av underlag för rapportering.

3. ÖVERGRIPANDE REGLER FÖR MEDELSFÖRVALTNING

3.1 Tillåtna tillgångsslag

Portföljens medel får placeras i följande tillgångsslag

1. Svenska räntebärande värdepapper
2. Aktierelaterade instrument som är kapitalgaranterade.
3. Likvida medel i svensk och utländsk valuta
4. Investering i kommunala bolag
5. Ska placering ske i andra tillgångar än de ovan uppräknade ska kommunstyrelsen fatta beslut därom.

3.2 Limiter för tillgångsslagen

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel, som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av portföljens totala marknadsvärde.

Tillgångsslag	Portföljen totalt, %	
	Min	Max
Svenska räntebärande värdepapper	50	85
Duration	1 år	5 år
Enligt punkt 2 ovan	15	30
Svenska	15	30
Utländska	0	10
Likvida medel	0	10

Kommentar till tabellen ovan:

Durationen kan variera från 1 till 5 år. Normalläget är 3,5 år, vilket sedan styr valet av index (se avsnitt 4.2.2).

Vid uppstartsfasen av pensionsfonden skall man sakta och långsiktigt närma sig portföljsammansättningen enligt 3.2.

4. RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING

4.1 Rapportering

4.1.1 Rapporteringens syfte

Rapporteringens syfte är att informera om portföljens resultat och portföljens exponering i relation till de fastställda limiterna i detta placeringsreglemente.

4.1.2 Ansvar

Samtliga personer och parter delaktiga i arbetet med portföljen ska omedelbart rapportera om händelser som inte kan betraktas som normala i placeringsverksamheten.

4.1.3 Rapporter

- Kommunledningskontoret ska varje kvartal rapportera om portföljens utveckling till kommunstyrelsen.
- Kommunledningskontoret sammanställer årsrapporten som utgörs av kvartalsrapporten avseende fjärde kvartalet, en skriftlig redogörelse över det gångna årets placeringsverksamhet samt en bedömning av det kommande årets utveckling. Årsrapporten ska tillställas kommunstyrelsen i samband med redovisning av preliminärbokslut för att senare ingå i årsredovisningen.
- Redogörelse för kommunfullmäktige ska ske i samband med presentation av årsredovisningen för det aktuella räkenskapsåret.

4.2 Uppföljning

4.2.1 Uppföljningens syfte

Uppföljningens syfte är att löpande hålla sig informerad om portföljens resultat, förändringar i sammansättningen av tillgångar samt förändringar i risknivå.

Det är av yttersta vikt att alla parter är medvetna om att alla placeringar genomgår cykler, varför det kommer att finnas tidsperioder när placeringsmålet ej uppfylls eller när enskilda förvaltare misslyckas med att nå sina förväntade avkastningsmål. Avkastningsmålet bör dock kunna uppnås över en tvåårsperiod.

4.2.2 Jämförelseindex och minsta avkastning på tillgångarna

I ett inledningsskede kommer följande att gälla:

I sin uppbyggnadsfas kommer merparten av tillgångarna vara placerade i räntepapper och aktieindexobligationer. Minsta avkastning skall då vara statsskuldsräntan vid varje jämförelsetillfälle. Efter en längre tid bör nedanstående tablå vara gällande.

Tillgångsslag	Jämförelseindex	Andel, %
Svenska räntebärande värdepapper	OMRX Bond	60
Svenska aktier, aktiefonder	Findatas avkastningsindex	25
Utländska aktier, aktiefonder	MSCI World Net	15

I händelse av förändring av ovanstående indexserier kan kommunledningskontoret komma att ersätta dessa med andra av motsvarande typ.

5. DEFINITIONER AV VANLIGT FÖREKOMMANDE TERMER

Aktieportfölj	En förmögenhet som är placerad i aktier.
Aktieindexobligation	Skuldebrev kopplat till en korg av aktier och dess utveckling
Derivatinstrument	Riskhanteringsinstrument som kan härledas till ett underliggande värdepapper, t ex köp- och säljoptioner i aktier, Ränteterminer m fl.
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångsslag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.

Duration	Kan beskrivas som en obligations vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationens och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Durationen för en sk nollkupongs-obligation är lika med dess löptid och för en kupong-obligation lägre än dess löptid. Måttet beskriver obligationens räntekänslighet, d v s hur mycket priset på obligationen ändras när räntenivån ändras med en procentenhet.
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i procent av den totala portföljen, som förändras p g a förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.
Index	Mått på en marknads eller delmarknads värde, t ex Findatas avkastningsindex och OMRX Bond-index.
Konvertibla skuldebrev	Av aktiebolag utgivet skuldebrev som ger innehavaren rätt att helt eller delvis byta ut sin fordran mot aktier i bolaget.
Konvertibla vinst-andelsbevis	En mellanform mellan konvertibler och aktier. Skiljer sig från konvertibla skuldebrev såtillvida att avkastningen från vinst-andelsbeviset är beroende av den utdelning företaget lämnar.
Likvida medel Likvidschema	Medel på bankräkning o dyl. När ett värdepapper omsätts finns i normala fall standardiserade tidpunkter mellan avslutsdag och likviddag. En akties likviddag är i normalfallet längre fram i tiden än motsvarande för ett räntebärande värdepapper.
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument.
Löptid	Den tid som återstår till ett värdepapper förfaller till betalning.
Marknadsvärde	Värdet av en tillgång (eller en hel portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå.
Nollkupong	Fastförräntat obligations- eller förlagslån som emitteras utan kupongränta. Denna ackumuleras i stället och utbetalas vid lånets inlösen. Till skillnad från vanliga lån garanteras härigenom den angivna avkastningen. För vanliga lån måste kupongen återinvesteras till gällande marknadsränta.
Obligation	Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år.

Placeringshorisont	Den tidsperiod under vilken de förvaltade medlen ska vara investerade.
Portfölj	En förmögenhet som är placerad i olika tillgångar.
Termin	Ömsesidigt förpliktigande avtal mellan två parter om köp och försäljning av en viss mängd av en viss vara med likvid vid en bestämd framtida tidpunkt. Exempel på sådan termin är aktie-, ränte- och indextermin.
Tillgångsslag	Räntebärande värdepapper och aktier är två exempel på tillgångsslag.
Värdepappersfond	Fond som förvaltar aktier och andra värdepapper och som administreras av särskilt fondbolag. Fonden ägs av andelsägarna, vilket betyder att förvaltaren inte under några omständigheter kan använda fondens tillgångar för att täcka förluster i förvaltarens verksamhet. En fond som är registrerad i Sverige står under Finansinspektionens tillsyn och följer den svenska fondlagstiftningen. Inom EU finns ett särskilt direktiv som gäller fondverksamhet. Det gör att fondlagstiftningen i de olika EU-länderna i stort överensstämmer. I länder utanför EU kan det dock finnas stora avvikelser i regelverken.